

Biežākās kļūdas un mīti, izsaucot mediķu brigādi

Publicēts: 30.09.2020.

Biežākās kļūdas, izsaucot mediķu brigādi [↗](#)

Paiešana garām zemē guļošam cilvēkam; zvans 113 un notikuma vietas pamešana

Varētu šķist, ka, piezvanot atbildīgajiem dienestiem, esmu palīdzējis nelaimē nonākušajam. Jā, tiesa – tas ir ļoti svarīgs solis un pareiza, atbildīga rīcība. Taču tas ir tikai viens no soļiem, kas jāveic, lai glābtu cilvēku. Ja nesekos aktīva līdzcilvēku rīcība, sniedzot pirmo palīdzību, kamēr brigāde ir ceļā, pēc tam mediķi cilvēku var arī vairs neizglābt, jo gluži vienkārši būs par vēlu. Ir ļoti svarīgi pieiet klāt zemē gulošam, lai novērtētu situāciju, jo kurš gan kritiskā brīdī cilvēku glābs, ja izsaucējs notikuma vietu būs pametis, bet mediķu brigāde uz notikuma vietu vēl tikai brauks? Jā, nereti atrodam skaidrojumu, kāpēc izvairāmies iet pie zemē gulošā cilvēka – tās var būt bailes, arī nedrošība, ka nemācēšu palīdzēt, vai nav laika, jo pašam ir svarīgas darīšanas, ko nedrīkst kavēt.... Taču šādās situācijās vienmēr vērts paturēt prātā – kā es rīkotos vai ko es sagaidītu no citiem, ja cietušais būtu mans tuvinieks?

Kāpēc ir tik svarīgi pieiet klāt un novērtēt situāciju? Ja tā būs kritiska, izsaukumu pieņemšanas dispečers zvanītājam pa tālruni dos precīzas norādes, kā palīdzēt cietušajam, kamēr brigāde ir ceļā. Pirmais nosacījums - nepaļaujieties garām. Otrais nosacījums - vienmēr pieiet klāt zemē gulošajam, uzrunāt viņu, ja tas neapdraud paša garāmgājēja (liecinieka) dzīvību. Ja cilvēks neatbild – papurināt aiz pleca, lai pārliecinātos, vai viņš ir pie samaņas un vai nav vajadzīga palīdzība. Tas, kā cilvēks reaģē, parasti dod diezgan skaidru norādi tālākajai rīcībai. Iespējams, cilvēks ir alkohola reibumā tikai iemidzis. Lielākajā daļā gadījumu, atmodinot snauduļojošo cilvēku, viņš pieceļas un dodas prom. Ja cilvēks ir stiprā alkohola reibumā un var apdraudēt savu dzīvību vai citu drošību (piemēram, iziet uz ielas priekšā auto, nokrist pa kāpnēm, ir agresīvs u.c.), tad jāizsauc policija pa tālruni [110](#). Ja cilvēks neatbild un nereaģē, jāizsauc mediķi pa tālruni [113](#).

Palīdzības saņemšana, dodoties uz NMPD brigāžu punktu

NMPD aicina cilvēkus pašiem nedoties uz NMP punktiem savās pilsētās, bet vienmēr zvanīt [113](#) un izsaukumu pieņemšanas dispečers nepieciešamības gadījumā nosūtīs tuvāko brigādi. Konkrētajā punktā mediķi var nebūt uz vietas, bet izsaukumā, tādēļ palīdzību nevarēs saņemt. Jāņem vērā, ka brigādei jebkurā brīdī var saņemt izsaukumu, tādēļ palīdzību nevarēs saņemt.

Mājas nav pirmās nepieciešamības medikamenti

Nereti NMPD saņem izsaukumus pie pacientiem, kuriem ir saasinājusies hroniskā saslimšana vai cita saslimšana, vai gūta neliela trauma, ar kuru pats cilvēks varēja tikt galā, bet viņam mājās nebija pirmās nepieciešamības medikamenti. Aicinām jau laikus parūpēties par mājas aptieciņu ar nepieciešamajām zālēm (pretsāpju, temperatūru pazeminošas, pretalerģijas, ikdienā nepieciešamie medikamenti u.c.) un pārsienamiem materiāliem.

Mīts: Izsaucot NMPD brigādi, slimnīcā saņemsi palīdzību ātrāk

Maldīgs ir priekšstats, ka, nokļūstot slimnīcā ar NMPD operatīvo medicīnisko transportu, palīdzību var saņemt ātrāk. Slimnīcās pirmajiem palīdzība tiek sniegta tiem, kuru dzīvība ir apdraudēta, bet pēc tam tiem, kuru veselības stāvoklis atļauj gaidīt. Tātad - transporta veidam, ar kādu pacients nonāk slimnīcā, nav nekāda loma, visu izšķir tas, cik neatliekama ir situācija.

Mīts: Katrā NMPD punktā strādā dispečers, kurš pieņem zvanus

Cilvēki nereti ir neizpratnē, kādēļ izsaukumu pieņemšanas dispečeri uzdod papildus jautājumus par negadījuma vietu, piemēram, ceļu satiksmes negadījumu uz šosejas, lai arī zina, ka netālu ir brigāžu punkts.

Nereti izsaucēji domā, ka katrā pilsētā ir savs izsaukumu pieņemšanas dispečers, tādēļ pietiek, ja nosauc tikai vietējiem iedzīvotājiem saprotamas norādes. Taču tas ir mīts. Izsaukumu pieņemšanas dispečeri strādā Operatīvajā vadības centrā Rīgā un Daugavpilī. Atgādinām, neviens dispečera jautājums nav lieks. Jo precīzāka informācija, jo ātrāk brigāde nokļūs pie pacienta.

Mīts: Brigāžu mediķi izraksta receptes, nosūtījumu pie speciālista vai uz izmeklējumiem

Ir maldīgi domāt, ka brigādes izsaukšana aizstāj vizīti pie ģimenes ārsta, speciālista vai nepieciešamo izmeklējumu veikšanu, lai noskaidrotu diagnozi vai noteiktu ārstēšanu. Brigādes mediķi nepārzina pacienta saslimšanu vēsturi, viņa veselības stāvokļa dinamiku ilgākā laikā, kā arī nenosaka tālāko ārstēšanos, ja rodas akūtas veselības problēmas. Tāpat viņi neizraksta medikamentus, neizsniedz darba nespējas lapas, nosūtījumus pie speciālistiem vai uz izmeklējumiem. Šos jautājumus risina pacienta ģimenes ārsts.

Mīts: Brigāde nogādā pacientu uz to slimnīcu, uz kuru viņš pieprasa

Mediķu brigāde pacientu nogādā uz tuvāko atbilstošā profila slimnīcu, saskaņā ar Hospitalizācijas plānu. Nepieciešamības gadījumā pacients tiek nogādāts specializētās ārstniecības iestādēs Rīgā un citās Latvijas pilsētās.

Mīts: Brigādes ved pacientu mājās no slimnīcas

Neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādi nevar izsaukt, lai pacientu nogādātu mājās. Iedzīvotāji, kuri pašu spēkiem vai ar radu un draugu palīdzību nevar no slimnīcas nokļūt mājās, var vaicāt stacionāra darbiniekiem par iespējamiem risinājumiem šādā situācijā. Bet, ja mājās jānogādā guloši pacienti vai tie, kuriem grūti pārvietoties, par maksu šādu pakalpojumu sniedz dažādas organizācijas, nodrošinot specializēto transportu.

Mīts: NMPD mediķi veic slimnieku aprūpi mājās

Ja cilvēks dzīvo viens, un slimības vai cienījamo gadu dēļ nevar pats par sevi ikdienā parūpēties, piemēram, aiziet pie ārsta,

nopirkt sev medikamentus, tad viņam pienākas palīdzība. Taču to nenodrošina NMPD. Tādos gadījumos jāvēršas gan pie radiem, draugiem, kaimiņiem vai pie savas pašvaldības sociālā dienesta, kas izvērtējot nepieciešamību, nodrošinās aprūpi mājās (<https://likumi.lv/ta/id/68488-socialo-pakalpojumu-un-socialas-palidzibas-likums>). Šī aprūpe ietver palīdzību sadzīvē, tostarp nodrošinot asistentu ārsta apmeklējumam, palīdzot sagādāt un lietot medikamentus u.c. Lai saņemtu sociālo aprūpi dzīvesvietā, jāsazinās ar savas pašvaldības sociālā dienesta darbiniekiem.

Kad zvanīt 113?

Uzzini, kādos gadījumos jāzvana uz ārkārtas tālruni, lai izsauktu mediķu brigādi.

[Skatīt vairāk](#)

Kā pareizi izsaukt NMPD mediķu brigādi?

Noderīga informācija, kā izsaukt mediķu brigādi, ja nezini konkrētu atrašanās vietas adresi, kāda informācija jāsniedz dispečeram u.c.

[Skatīt vairāk](#)

Kad zvanīt Ģimenes ārstu konsultatīvajam tālrunim?

Informācija par Ģimenes ārstu konsultatīvo tālruni - 66016001, tā darba laiks, kādos gadījumos zvanīt u.c. vērtīga informācija.

[Skatīt vairāk](#)

Biežāk uzdotie jautājumi

Sadaļā apkopoti biežāk uzdotie jautājumi par palīdzību dzemdību gadījumā un to, kā rīkoties, ja miris tuvinieks.

[Skatīt vairāk](#)